

οοο φράγκα διὰ νὰ τραγουδήσῃ ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδας εἰς τὴν βασιλικὴν Ὀπεραν τῆς Μαδρίτης. Τὸ 1858 ἡ Οὐγγερ, περίφημος πρίμα, λησμονηθεῖσα σήμερον, ἔλαθεν 72.000 φρ. διὰ μίαν σαζόν. Εἰς τὸ Λονδὶνον ἐπληρώθη 15.000 φρ. διὰ 3 παραστάσεις. Ὁ Ρουμπίνι, ὁ καλλίτερος τενόρος, εἶχεν 195.000 τὸν χρόνον, εἰς τὰς ὁποίας προσέθετον ἄλλας 100.000 ἐργαζόμενος κατὰ τὰς διμηνύουσ διακοπὰς εἰς τὸ Λονδὶνον.

* *

Τί διαβάθουν οἱ Γάλλοι συγγραφεῖς;

Ὁ Μπουρζὲ διαβάθει σχεδὸν ἀποκλειστικῶς κοινωνιολογικά βιβλία ὁ Μωρίς τὰ μυθιστορήματα τοῦ Δοστογιέσκου ὁ Ταχιὰς βιβλία, μαγειρικῆς ὁ Πιέρ Λουὶ μόνον ἐλευθερά βιβλία ὁ Ροστάν... λαικὰ, εἰς τὰ ὅποια ζητεῖ τὰς μάλιστα ἀσυνήθεις λέξεις, διὰ νὰ τοῦ εἶνε δυατὸν νὰ παρουσιάῃ διαρκῶς νέους στίχους. Ὁ Πιέρ Λοτι ἔχει γούστο ἀντίθετα ἀρὰς ἔλους τοὺς ἄλλους· δὲν διαβάθει τίποτε.

ΜΙΑ ΒΕΛΛΑ

Τὸ φτερωτό σὸν πέρασμα σὰν γέμισμα μ' ἐφάνη,
ἦταν ἀφρός κ' ἐσβύστηκεν, ἦταν ὀνεῖρον πλάνη,
Τοιγύθω σὸν μοσχοβολιὰ παρθενικὰ σκορποῦσες,
Ὡ, τί καλὴ ποῦ θάσονται ὦν λίγο μ' ἀγαποῦσες!

Καὶ τὰ μαλλιά π' ἐπλέκονταν στὴν κεφαλὴ σὸν γέγρα
καὶ τ' ἄλικά τὰ χεῖλια σὸν, τ' ἄλικά σὰν πορφύρα,
τὰ μάτια σὸν τὰ γαλὰνὰ ποῦ σπύθες ἐπέτοῦσαν
κόσμον ὀνειροφάνταχτον στα βάθρεια τοὺς ἐκλειδοῦσαν.

Ὡ, τί καλὴ ποῦ θάσονται ὦν μ' ἀγαποῦσες λίγο,
ὅ,τι γι' ὦν θέλω νὰ σοῦ πῶ μέσ' τὴν καρδιὰ μου κορβίω,
κ' εἶμαι βοηθὸς καὶ σιωπηλὸς στὸ πέρασμα σ' -ὦ, μόνη,
Ἐλέρσας κ' ἐχάδηκες σὰν τὸν ἀφρό, ποῦ λυώνει.

ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΓΟΛΓΟΘΑΣ

Α. ΤΣΕΧΩΒ

Ο ΚΩΜΙΚΟΣ

ΚΩΜΙΚΟΣ Ἰδὼν Ἀντίμωβιτς Βορομπιῶφ - Σοκολῶφ ἔθεσε τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια τοῦ πλατυτάτου πανταλονίου του, ἔστρεψε πρὸς τὸ παράθυρον καὶ ἐβύθησε τὸ ἀνερπὸν βλέμμα του εἰς τὰ παράθυρα τῆς

ἀπέναντι οἰκίας. Παρήλθον πάντε λαπτὰ σιγῆς.

— Πλῆξτε! ἐχαστήθη ἡ ingénue Μάρια Ἀνδρέεβνα. Τί σιωπάτε, Ἰβάν Ἀντίμωβιτς! Μία ποῦ ἦλθατε καὶ μ' ἐμπόδισατε ἀπὸ τὴν μελέτη τοῦ ρόλου μου, πῆτε κατὶ! Εἴθετε ἀνυπόφορος μ' αὐτὴ σας τὴ σιωπῇ, σὰς βεβαίω.

— Χρὶ!... Θέλω νὰ πῶ ἓνα πράγμα, μά... διατάζω... Ἄς σὰς τὸ πῶ ἔξαρνα μὲ ὅλη μου τὴν ἀπλότητα, τὴν εὐληκρίανειαν, δίχως ντελικατέσσας καὶ ὑπαινιγμαῖας... χωριάτικα... σεῖς ῥπορεῖ νὰ μὲ θυμώσετε, νὰ μὲ κατακρίνετε, νὰ μὲ περιπαιξετε... Ὅχι, κάλλιον νὰ σιωπήσω! Ἄς περιορίσω τὴ γλώσσά μου, νὰ μὴ μὲ βρῇ κανένα κακό...

«Τί νὰ θέλῃ ἄρ' αὖ νὰ μοῦ πῇ; ἐσκέφθη ἡ ingénue. Εἶνε ἀνήσυχος, τὰ βλέμματά του παράδοξα, δὲν τὸν χωρεῖ ὁ τόπος... Ἐχει γούστο νὰ μοῦ ἐτοιμάξῃ καμμιὰ ἐρωτικὴ ἐξωμολόγησι!... Χρὶ!... Βρίσκει κανεὶς τὸν μπελᾶ του μὲ ὅλους αὐτοὺς! Χθὲς τὸ πρῶτο βιολεῖ μοῦ ἐξωμολογήθη, σήμερα καθ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς δοκιμῆς ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας ἐστέναιζε... Ἐχασαν τὰ μυαλά των ὅλοι καὶ δὲν ξέρουν τί νὰ κάμουν...»

Ὁ κωμικὸς ἔφυγεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἐπλησίασε τὸ κορμὸ καὶ ἤρχισε νὰ περιεργάζεται τὰ διάφορα ἀντικείμενα τὰ τοποθετημένα ἐπ' αὐτοῦ.

«— Μάλιστα... Θέλω νὰ τὸ πῶ, μὰ φοβοῦμαι... δὲν ἔχω τὸ θάρρος... Ἄρα σὰς τὸ πῶ μ' ὅλη μου τὴ ρωστικὴ ἀφέλεια, θὰ μὲ ὑβρίσχετε χωριάτη! μουζίκε! καὶ τὰ παρόμοια... Σὰς ξεύρουσε... Προτιμώτερο νὰ σιωπήσω...»

«Ἀλήθεια ὅμως, τί νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ κανεὶς στὰ ἐρωτικὰ του λόγια; ἐξηκολούθει νὰ σκέπτεται ἡ ingénue. Εἶνε τόσο καλὴς, τόσο ἀξιοπῆχτος! Ἐχει ταλάν, ἀλλά... δὲν μ' ἀρέσει. Πολὺ ἄσχημος... Περιπατεῖ σιωπῶς καὶ στὸ πρόσωπό του ἔχει κατὶ σημάδια... Ἡ φωνὴ του βρογχή... Κι' ἐπειτα οἱ τρόποι του. Ὅχι, ποτέ!...»

Ὁ κωμικὸς ἔκαμε σιωπηλὰς μερικὰ βήματα, κατόπιν ἐρρίφη βαρὺς ἐπὶ μιᾷς πολυθρόνας καὶ ἔσυρε πρὸς τὸ μέρος του ἀπὸ τῆς τραπέζης θεωριώδως μίαν ἐφημερίδα. Διέτρεξε βιαστικὰ γραμμὰς τινὰς, μεθ' ὅς οἱ ὀρθάκμοι του ἐσταμάτησαν ἐπὶ τινος γραμμᾶτος καὶ ἐκλείσθησαν βεβαρημένοι.

— Θεέ μου! Τοῦλάχιστον μερικὰς μυθίας νὰ ὑπῆρχαν! ἐμυρμουρίζετε. Ὅλο θὰ ἔμπορευσε κανεὶς νὰ διασκεδάσῃ...

«Καὶ ὅμως δὲν ἔχει ἄσχημα μάτια, — ἐξηκολούθησε τοῦς διαλογισμοὺς τῆς ἡ ingénue. Καὶ τὸ μεγαλύτερον προτέρημα εἶνε ὁ χαρακτήρ του. Δι' ἓνα ἄνδρα δὲ δὲν σημαίνει τόσον ἡ καλλονὴ, ὅσον ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα... Εἰμποροῦμε κάλλιστα νὰ στεφανωθοῦμε. Μὲ ἄλλους ὅρους δὲν θὰ παραδεχθῶ ποτὲ τὴν ἐνωσίν μας. Πῶς μὲ κῦτταζε ποῦ εὐλόγῃς... Φλόγες ἐβγαζαν τὰ μάτια του φλόγες ποῦ πυρπολοῦν! Καὶ γιατί διστάζει; δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω!...»

Ὁ κωμικὸς ἐστέναιζεν ἐκπραστικώτατα. Ἐξάπαντος πολὺ ἀκριβὰ τοῦ ἐστοίχιζεν ἡ παράτασις τῆς σιωπῆς. Ἐγίνε κατακόκκινος ἀπὸ τὴν στενεχωρίαν του καὶ ἔδανεν τὰ χεῖλη, ἐξ οὗ τὸ στόμα του ἐστράβωνε ἑλκεϊνά... Ἐπὶ τοῦ προσώπου του ἐξωγραφθῇ ἀγωνία...

«Περίφημα είμπορούμε νά συζήσωμεν καί χωρίς τās έκκλησιαστικές διατυπώσεις, δέν έπαυσε σκεπτομένη ή ingénue. Κερδίζει άρχετá. Τόν προτιμώ από κάθε άλλον! Μά την άλήθεια παρευθύς θά δεχθώ! Προς τί νά τόν λυπήσω τόν καυμένον με την άρνησίν μου: Του θάάνουν αί τόσαι άλλαι άπογορευσεις της ζωής.»

—“Οχι! δέν μπορώ! έξερώνησεν ό κιωμικός, πειτών μικράν την έφημερίδα. Τέτοιον τρισανθεματισμένον χαρχατήρα έχω! Δέν μπορώ νά νικήσω τόν έαυτό μου! Κτυπήστε με, θρρίστε με, ό,τι θέλετε κάμετε, μά θά σάς τώ πώ, Μάρια Άνδρέεβνα!

— Καλά, καλά. Φθάνουν τόσα άποσιωπητικά. (Ομιλήστε επί τέλους ελεύθερα, άφού σάς τώ επιτρέπω...

— Μανουλά μου! Περιστερουλά μου! Συγγνώμην... γονατιστός φίλω τώ χεράκι σας...

Είς τούς εφθαλμούς του κιωμικού έράνησαν χονδρά δάκρυα...

—“Ομιλήστε, λοιπόν, άνόητε! Τί συμβαίνει!

— Δέν έχετε άρά γε, περιστερουλά μου... ένα... ποτηράκι βότκα! Καίεται ή ψυχή μου! “Υστερ’ από τώ χθεσινό γλέντι στό στομάχι μου συμβαίνουν ναυμαχίες σωττες διαφόρων εξείων, που κανείς χημικός δέν μπορεί νά τās εξηγήσει. Με πιστεύετε; Είμαι άνω κάτω! Δέν μπορώ νά ζήσω!

“Η ingénue έσκυλίνησε, συνωφροώθη, άλλ’ εύτυχώς γρήγορα έγινε κυρία έαυτής καί έδωκεν εις τόν επισκέπτην της ένα ποτηράκι βότκα... “Αρα την κατέπιεν εκείνος, άνέζησε καί ήρχισε νά διηγείται χαριτωμένα άνέκδοτα.

(Έκ του Ρωσικού)

ΦΥΛΛΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Θέατρον Συντάγματος.

Τό Πανόραμα του κ. Μωραϊτίνη έρέτος υπερέβαλε τά «Παναθήνια» εις φαιδρότητα. Τά γεγονότα του έτους έσατυρήθησαν εύφυως ήμᾶλλον έτραγουδήθησαν διότι καί έδώ τώ άσῃα υπερερεί του πεζού λόγου. Τό λεπτόν γούμορ του συγγραφέως εύρσκει εύκαιριαν νά παρουσιάσθῃ άτάκτως, άλλ’ έπιτυχώς. “Η κάλη—Ροζάν λέγει ένα χαριτωμένο τραγουδάκι, ή Γαβριηλίδου έδημιούργησε ένα νέον ρόλον βιαστικής υπεμπέκας, τά Καντιώτικα έρέτος έτραγουδήσαν καλλίτερα, τώ τριό της Ροζάν ως Άνοιξας καί τών κ. κ. Πλέσσα καί Χαντά ως υπερηλίκων άπαλλαγέντων χαρίεστατον, ό κ. Πλέσσας ως νησιώτης με τώ τραγουδι της δρόκας άμίμητος, ως έπίσης νοστιμώτατος ως βλάκας, αί μικραί δεσποινίδες Πλέσσα ως άεροναύται έδωσαν μίαν καλλιτεχνικήν θεαματικήν έντύπωσιν. Χαριτωμένη καί πεταχτή ή κ. Ροζάν ως πικρότος εξαγγέλλων τετράστιχα.

Διαλογικώς, ό συγγραφέας έσατύρσεν άμειλίκτως την ύψωσιν του άρτου, την καθύσιν τών νεκρών, την υπόθεσιν του Παιnéση, την προστασίαν τών Μεγ. Δυναμείων, την πρόγκαν ως εκδήλωσιν εύθυμίας καί την ύπουρικήν μεταρρύθμισιν. “Αλλα νούμερα εις τά όποία συναντάται τό Πανόραμα με τά «Παναθήνια» ως λ.χ. ή καταδίωξις τών συζύγων υπό της άστυνομίας, ή σάτυρα τών Κυριών με τās Καμελίας, είνε άνώτερα εις τά «Παναθήνια» καί ή Γαβριηλίδου δέ ως Γύφτισσα άλλοτε ήτο πολύ καλλίτερα. Τό «Πανόραμα» έσχε σειράν παραστάσεων με μίαν βραχυτάτην διακοπήν, καθ’ ήν μιάτην έπέπεσαν τά «Γεράκια» δρᾶμα του στενογράφου άλλά καί πολυγράφου κ. Θωμά Θωμά. “Η διπλή επανάληψις του όνόματος κατέστησε δυσπίστους τούς άκροατάς προς πᾶσαν έπιτυχίαν. Τά «Γεράκια» άπέπτησαν ταχύτατα, αφήσαντα τό «Πανόραμα» νά έξακολουθήσῃ την άγουσαν εις την 40 παράστασιν. Τά «Γεράκια» είναι βραδευμένα εις ένα δραματικόν διαγωνισμόν της Κων/πόλεως. Συνεπώς έξηγείται εύκολώτερον ή άποτυχία των.

Θέατρον “Ολύμπια.

Τά έφετεινά «Παναθήνια» είνε θεαματικώτερα, κομψότερα τών περυσίνων καί με περισσότεράν μουσικήν. Διακρίνεται μία σερνάτα του κ. Σαμάρα, την όποιαν ώραιότατα τραγουδεί ή κ. Νίκα, Μερικά κα-

λαμπούρια, επικίνδυνα διά την εποχήν αυτήν τών κοιλιακών ένοχλήσεων, έγκαίρως έξωδύλισθησαν, ως καί σκηναι τινές άτυχείς. “Ο κ. Λεπενιώτης, τό τάλαντον του όποίου είχε δεσμευθῇ καί καταστή μονότονον εις τώ άμπέχοντον του έννοματόρχου, ήλευθερώθη εις την τρίτην πράξιν καί είχε δύο ώραιότατας έμφανίσεις ναυτόπαϊδος μαθητού καί ένός γέρωδανθῇ. “Η κ. Νίκα ως φοιτητής, χαριτωμένος κύριος. “Από τά ώραιότερα νούμερα ό Μαύρος γάτος με τή μαύρη γάτα (Δούης—Ίακωβίδης), αί δύο Κυρίαί με τās Καμελίαις με την θαυμασίαν άπομίμησιν της Κοτοπούλη υπό της κ. Νίκα καί της Κυδέλης υπό της κ. Μηλιάδου. “Ο Ίακωβίδης ως φιφτυ-τού έφεδρος προσέθεσεν εις τούς ρόλους του μίαν νέαν έπιτυχίαν. Οί Σκάουτ—Μπέυς, θηλυκοί πρόσκοποι με κοντά πανταλονάκια, ώραιότατοι, καί έτι ώραιότεροι οί την έθνοφρουράν αποτελοῦντες καί ιδίως οί μιμούμενοι τούς κ. κ. Ταδουλάρην καί Μιστριώτην. “Ο Κλεάνθης έκαμε καί έρέτος την στιχουργικήν εμφάνισίν του έν συνοδεία μετá του Νικολού, του θαλασσινού Κλεάνθῃ. Τό νούμερο της Δούγκαν—Λεπενιώτου διεγράφη, ίσως δ’ αίσθητικούς λόγους, έν καί αρκετούς προσκάλες γέλωτας. Έρέτος ηνώνήθησαν τά «Παναθήνια» καί με μίαν νέαν εμφάνισιν επί σκηνής, της μικράς δεσποινίδος Φλώρας Βορδόνι, ή όποία έχει ώραιότατην φωνήν μεσοφώνου καί καταχειροκροτεΐται ως άνθοπούλις.

Τά «Παναθήνια» διεκόπησαν επί τινας ήμέρας διά νά δοθῇ τό ρεαλιστικόν δρᾶμα «Τό κατρακύλισμα», πεντάπρακτον, του Zaccane, του είδους της «Άγνώστου». Οί άκροαταί ήσθάνθησαν συγκίνησιν, άλλά καί οίκτον διά την άτυχή οίκογένειαν την όποιαν ό συγγραφεύς ρίπει εις την έσχάτην βαθμίδα της κοινωνικής έξαφροίσσεως, εις την δυστυχίαν, εις την συμφοράν, τόν θάνατον διά νά δείξῃ εις την μητέρα ότι μόνος σκοπός του βίου της πρέπει νά είναι ή άνάτροφή τών τέκνων της καί ή ήθικοποίησις των καί όχι ή έκπλήρωσις τών ιδίων της έπιθυμιών. Έργον άσπλαγχνον, άλλά διδακτικόν, ό ρεαλισμός του δέν συνίσταται εις τό νά κάμῃ τόν θεατήν νά έντρέπεται, άλλά νά σκέπτεται τās συνεπείας της μητρικής άφροσύνης. “Η κ. Νίκα, ό κ. Φύρστ καί ό κ. Δελενάρδος έπαιδαν πολύ καλά.